

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI NADZWYCZAJNEJ**
DO SPRAW ZMIAN W KODYFIKACJACH
(NR 20)
z dnia 1 grudnia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach (nr 20)

1 grudnia 2021 r.

Komisja Nadzwyczajna do spraw zmian w kodyfikacjach, obradująca pod przewodnictwem posła **Piotra Saka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druki nr 1344 i 1691);
- uchwałę Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1784).

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Frydrych** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Piotr Bromber** podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami, **Tomasz Szafrąński** dyrektor Biura Prezydialnego Prokuratury Krajowej wraz ze współpracownikami, **Michał Boruczkowski** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska**, **Sylwia Łaska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Magdalena Klorek**, **Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dzień dobry. Witam serdecznie na posiedzeniu naszej Komisji. Witam serdecznie państwa posłów i zaproszonych gości. Szczególnie chciałbym przywitać panią minister Katarzynę Frydrych wraz z zespołem z Ministerstwa Sprawiedliwości oraz pana ministra Piotra Brombera, podsekretarza stanu w Ministerstwie Zdrowia. Witam także przedstawicieli Prokuratury Krajowej: pana prokuratora Tomasza Szafrąńskiego, panią prokurator Agnieszkę Welenc oraz pana prokuratora Jerzego Gajewskiego. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia nie jest zaskoczeniem i obejmuje dwa punkty: rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druki nr 1344 i 1691) oraz rozpatrzenie uchwały Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.

Szanowni państwo, przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego. Podczas drugiego czytania zostały zgłoszone poprawki. Otwieram dyskusję. Poprawki są znane nam doskonale i myślę, że nie trzeba ich jeszcze raz *in extenso* przytaczać, ale dobrze byłoby, aby przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia odnieśli się do nich w pierwszej kolejności.

Przepraszam, byłem skupiony na treści poprawek i nie dostrzegłem, że sygnalizuje pani wolę udziału w dyskusji. Oczywiście udzielam głosu pani przewodniczącej.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chyba wszyscy na sali plenarnej po drugim czytaniu oniemieliśmy z wrażenia. Na tej Komisji procedujemy projekt ustawy, który przewiduje zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego i w Kodeksie cywilnym. Tego niniejszy projekt dotyczy. Poprawki, które zostały wczoraj zgłoszone przez klub Prawo i Sprawiedliwość, myślę, że wprawiły pana przewodniczącego również w pełne zaskoczenie, jeśli chodzi o to, czego dotyczy. Proszę państwa, ani jedna z tych poprawek nie dotyczy Kodeksu cywil-

nego i Kodeksu postępowania cywilnego. Dotyczą np. ustawy o państwowym ratownictwie medycznym albo ustawy z marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Trzecia poprawka dotyczy ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentysty oraz niektórych innych ustaw, Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw. Mało tego, panie przewodniczący...

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Pani przewodnicząca, chciałem zauważyć, że przecież potrafimy czytać i dostrześliśmy te kwestie. Myślę, że nie ma potrzeby dodatkowo tego akcentować.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Mam konkluzję w związku z tym. Wiem, że pan potrafi czytać i dziwię się, że pan dopuścił te poprawki do procedowania na tym posiedzeniu.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Pani przewodnicząca, ja mam obowiązek procedować poprawki. To nie jest kwestia mojej decyzji i arbitralności.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, jeśli nie dokończę, to sens tej wypowiedzi będzie wypaczony. Nie mówię, że nie powinien pan ich w ogóle dopuścić, ale powinien to pan poprzedzić komentarzem.

Mało tego, na pewno zauważyli państwo, że niektóre poprawki dotyczą przepisów, które jeszcze nie funkcjonują w obowiązującym systemie prawnym i nie ma w obowiązujących aktach prawnych tych przepisów, których dotyczą poprawki. One są dopiero w procesie legislacyjnym. Nie mamy np. art. 15ea, art. 5, który jest tam przywoływany, utracił moc, w treści aktu nie ma art. 2c. Jest jeszcze art. 14b. Tych artykułów, których dotyczą poprawki, jeszcze nie ma, a już mamy do nich poprawki.

Panie przewodniczący, powinien pan przed przystąpieniem do procedowania tych poprawek wyrazić jasne stanowisko, że takie postępowanie jest niedopuszczalne, zwłaszcza że jesteśmy już w drugim czytaniu zmian do Kodeksu cywilnego i Kodeksu postępowania cywilnego. Chodzi o to, aby państwo mogli wprowadzić nieobjęte tym projektem ustawy poprawki, po drugim czytaniu, abyśmy mogli je jutro przegłosować. Potrzebujecie szybkiej ścieżki legislacyjnej i robicie nam państwo to kosztem Kodeksu cywilnego. Zaznaczam, że to nadzwyczajna Komisja kodyfikacyjna, a te ustawy nie są kodeksami i z Kodeksem cywilnym nie mają żadnego związku. Oczekuję, panie przewodniczący, że najpierw odniesie się pan do złożonych poprawek i skomentuje sposób ich złożenia, moment oraz miejsce, w którym te poprawki zostały złożone.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej za danie mi asumptu do tego, abym wyjaśniał, dokonywał jakichś eksplikacji, których pani ode mnie oczekuje. Chciałbym zauważyć, że to nie są moje poprawki, ale klubowe. Nie mam dyskrecyjnej możliwości decydowania o nich ani też możliwości ich filtrowania. Zostały one zgłoszone zgodnie z procedurą, a tym samym mam imperatyw regulaminowy, aby je rozpoznać.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Proszę o pana komentarz, a nie odmowę przejścia do ich procedowania.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Wydaje się, że recenzuję te poprawki poprzez głosowanie, co będzie wystarczające. Dziękuję serdecznie za zaakcentowanie oczywistości, że jesteśmy Komisją kodyfikacyjną w zakresie treści poprawek i przyjmuję przedstawione przez panią informacje.

Pozwolę sobie poprosić Ministerstwo Zdrowia, gdyż to notabene trzon kwestii poruszanych przez panią przewodnicząca, aby przedstawiło zakres przedmiotowy i podmiotowy zgłoszonych poprawek. Dziękuję bardzo.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia Piotr Bromber:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, żadna z poprawek, które zostały wniesione, nie ma charakteru systemowego. To wyłącznie przepisy o charakterze technicznym i organizacyjnym. Formalnie możliwość procedowania tego typu przepisów na tym etapie istnieje. Oczywiście gros z tych przepisów zdeterminowanych jest sytuacją epidemiczną, z jaką się mierzymy. Ułatwiamy funkcjonowanie ratownictwa medycznego, zmieniamy kwalifikacje, ułatwiamy pracę podmiotów prowadzących dyspozytornie, przedłużamy czas obowiązywania umów w zakresie RTM ze względu na niemożliwość w tym trudnym czasie pandemicznym przeprowadzenia konkursów. Dajemy też świadczeniodawcom możliwość do składania stosownych wniosków, wydłużamy terminy, do rozliczenia 1/12. To ukłon w kierunku świadczeniodawców, kolejny przepis, który ułatwia świadczeniodawcom funkcjonowanie w tym trudnym czasie pandemii. Oczywiście zmiany dotyczące stażu i szkoleń specjalizacyjnej są także zdeterminowane pandemią. Kwestia obciążenia jednostki, która zajmuje się modyfikacją systemów informacyjnych, czyli CeZ, jest również ważna. W tym trudnym czasie ich aktywność jest głównie dedykowana sprawom COVID. To sprawia, że te terminy muszą być w tym zakresie wydłużone. Każda z tych zmian, które zostały wniesione, nie ma charakteru systemowego. Są to zmiany o charakterze technicznym, organizacyjnym, które wynikają z tego, na jakim jesteśmy etapie walki z pandemią. To przepisy, które umożliwiają świadczeniodawcom lepsze funkcjonowanie, a z drugiej strony ułatwiają staże studentom, absolwentom studiów medycznych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Zauważyłem, że wolę udziału w dyskusji wyraził pan poseł Borys Budka. Proszę bardzo.

Poseł Borys Budka (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Mój imperatyw wewnętrzny nie pozwala mi nie zabrać głosu w tej chwili. Proszę mi wytłumaczyć – mówię do Ministerstwa Zdrowia – czy wiedzą państwo, jaką ustawę procedujemy. To ustawa o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Trudno mieć do was pretensje, bo państwo realizują jakąś tam politykę, więc nie odbieracie tego personalnie, ale zgłaszają państwo poprawki do: ustawy o państwowym ratownictwie medycznym – brawo; ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z COVID – brawo; ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu zapewnienia w okresie ogłoszenia stanu zagrożenia kadr medycznych; ustawy o zawodzie lekarza; ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym. Obchodzą państwo zasadę trzech czytań – to raz. Jesteśmy w drugim czytaniu. Rozumiem, że sprawa jest bardzo ważna. Nie wchodzę w merytorykę tych poprawek. Mówienie, że robią państwo niesystemowe, ale techniczne poprawki, nie ma znaczenia. Jesteśmy w Komisji kodyfikacyjnej. Pan przewodniczący jest adwokatem. Zna doskonale przepisy konstytucji i kwestie regulaminu Sejmu. Jest dokładnie ta sama sytuacja, jaka miała miejsce na poprzednim posiedzeniu, jak zmienialiśmy ustawę o Narodowym Banku Polskim, a państwa klub zgłosił zmianę ustawy – Kodeks karny wykonawczy.

Teraz Komisja kodyfikacyjna, nadzwyczajna, która zajmuje się zmianami kodeksowymi, ma się zajmować prawem medycznym. Powiem szczerze, że nie czuję się kompetentny do tego, by móc rozstrzygać o tych poprawkach. Od tego jest Komisja Zdrowia. Rozumiem, że ktoś coś znowu przespał, że nie złożyliście odpowiedniego projektu ustawy i próbujecie to zrobić teraz na cito, aby to wepchnąć. Gdy ten system się wreszcie rozwali to nie będzie czego zbierać. Jeśli dopuścimy do tego, panie przewodniczący, że bezrefleksyjnie będziemy zatwierdzali takie zmiany, następnym razem wrzucą nam do Komisji kodyfikacyjnej zmianę prawa atomowego.

Nie zazdrozczę naszym szanownym legislatorom i obsłudze prawnej naszej Komisji ani państwu z ministerstwa, bo was tu odesłali, macie coś zrobić, zadanie do wykonania. Mogliście trafić do Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa albo do innej, która dziś obradowała. Mieliśmy np. Komisję Ustawodawczą, ale nie było tam projektów ustaw. O to się upominamy. Nie krytykujemy zmian, nie wchodzimy w to, czy to potrzebne. Wierzę wam na słowo, że muszą państwo coś zmienić, bo system reje-

stracji nie wyszedł, jak napisaliście w uzasadnieniu. Nie mówimy jednak o merytoryce tego, co tam jest, ale o tym, że jesteśmy po drugim czytaniu, zgłoszone zostały poprawki w punkcie dotyczącym Kodeksu cywilnego i Kodeksu postępowania cywilnego. Tylko o tym mówimy.

Panie przewodniczący, moim zdaniem nie powinien pan, korzystając z uprawnień przewodniczącego Komisji, dopuścić tych poprawek. Proponuję, aby Komisja podjęła uchwałę, aby pana nie stawiać w złej sytuacji, że ponieważ poprawki te wyszły poza zakres, opiniujemy je negatywnie. Zwracamy uwagę na naruszenie art. 189 konstytucji – zasady trzech czytań i wystosować negatywną opinię dla tych poprawek. Chcecie zmieniać prawo, bardzo dobrze – proszę o projekt ustawy, za tydzień mamy posiedzenie Sejmu i można przygotować taki odnośnie do tarcz antyinflacyjnych. Komisja Zdrowia i właściwi merytorycznie posłowie się tym zajmą. Absolutnie nie zazdroszczę panu przewodniczącemu z politycznego punktu widzenia, że to panu wrzucono. Pan ma wykonać zadanie, które jest nie do wykonania. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję serdecznie panu posłowi za te komplementy. W skrytości serca będę je później przeżywał. Tę troskę, którą pan artykułuje w stosunku do mnie...

Poseł Borys Budka (KO):

Niech pan nie mówi Zbigniewowi Ziobrze, że z mojej strony komplementy do pana idą, bo to się zacznie.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Proszę być spokojnym. Jeśli chodzi o argumenty, myślę, że pan poseł trochę zdublował wypowiedź pani przewodniczącej. Od tego, że powtórzymy je, nie nabiorą większej wagi. Zauważam, że pani przewodnicząca Dolniak chciałaby replikować. Proszę bardzo.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Chciałam dodać jeszcze jedno. Jesteśmy Komisją kodyfikacyjną, a więc zajmujemy się kodeksami. Czasami zdarza się, że odnosimy się do ustaw, które nie mają formy kodeksu i są aktami prawnymi niekodeksowymi, ale robimy to wtedy, gdy mamy na celu pewne ujednoczenie rozwiązań obowiązujących w naszym systemie prawnym, istniejących nie tylko w Kodeksie karnym, ale innych aktach prawnych. Wtedy może być zrozumiałe, że ta materia może stać się przedmiotem debaty w trakcie posiedzenia Komisji.

Nie jesteśmy jednak w stanie merytorycznie odnieść się do tematów, które nie są kodeksowymi i nie dotyczą rozwiązań kodeksowych. To jest temat dla Komisji Zdrowia. Nie można się zgodzić z przedstawicielem Ministerstwa Zdrowia, że to jakieś techniczne poprawki. One dotyczą kwestii kompetencji, podstaw upoważniających do pełnienia określonych funkcji. Niestety nie można tego uznać za strictly zmiany techniczne. Komisja Zdrowia może uznać, że zasługują na pełną formę poprawki. Proponuję, aby państwo zrealizowali szybką ścieżkę w Komisji Zdrowia. Może tam jutro jest coś przewidziane na głosowanie, jest drugie czytanie i wtedy mogą się państwo zmieścić w szybkim głosowaniu, choć to niezgodne z obowiązującymi przepisami.

W naszym przypadku nie może się to zdarzyć, panie przewodniczący. Nie możemy na takie sytuacje pozwalać. Pan powinien być orędownikiem tego. Nawet jeśli te przepisy są słuszne, nie potrafię ich ocenić w świetle istniejącej sytuacji, bo nie zajmuję się ochroną zdrowia. Trzeba pokazać na przyszłość, że nadzwyczajna Komisja kodyfikacyjna jest Komisją szczególną, która zajmuje się sprawami kodeksowymi, a nie wszystkim, co wrzucą nam w ostatnim momencie. Na dzisiejszym posiedzeniu będziemy jeszcze pytali panią minister sprawiedliwości, czy popiera te poprawki, jeśli chodzi o ich treść. Pewnie usłyszymy, że nie będzie zabierała w tej sprawie stanowiska. Nie chcę ubiegać pani minister, ale pewnie tak się skończy, bo reprezentuje pani Ministerstwo Sprawiedliwości. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję serdecznie.

Chciałbym poprosić o zabranie głosu przedstawicieli Biura Legislacyjnego i przeprosić, bo nie powitałem państwa na początku. Witam serdecznie panią i pana mecenasów.

Sypię głowę popiołem. Postaram się, aby to był przedostatni raz. Proszę bardzo, panie mecenasie.

Legislator z Biura Legislacyjnego Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcielibyśmy wypowiedzieć się w temacie poprawek zgłoszonych w trakcie drugiego czytania, aby później przy głosowaniu nie zabierać państwu posłom czasu. Odnosnie do pierwszych trzech poprawek w zestawieniu uwag legislacyjnych nie zgłaszamy. To poprawki merytoryczne. Klub Parlamentarny Koalicji Obywatelskiej troszkę inaczej widzi art. 388 Kodeksu cywilnego. Poprawki były zgłaszane na etapie prac w podkomisji i mają charakter merytoryczny. Nie zgłaszamy do nich uwag.

Odnosząc się do poprawek od nr 4 do nr 10 mamy uwagi. Pierwsza, czysto formalna jest taka, że biuro proponuje, aby poddać je wszystkie pod głosowanie łącznie z uwagi na to, że zmieniany jest również przepis o wejściu w życie naszej nowelizacji. Zmiana przepisu o wejściu w życie jest spowodowana dodawanymi nowelizacjami. Po drugie, chcielibyśmy zastrzec, że z uwagi na to, iż zostały zgłoszone wczoraj w godzinach wieczornych, pełna analiza legislacyjno-merytoryczna tych poprawek nie była możliwa ze względu na krótki czas do dzisiejszego posiedzenia. Chcielibyśmy zwrócić uwagę, iż w ocenie Biura Legislacyjnego te poprawki wykraczają poza zakres przedłożenia, jak już wskazano. Zgodnie z art. 119 ust. 1 konstytucji projekt powinien przechodzić w Sejmie trzy czytania. Powinien to być projekt tożsamy nie tylko pod względem technicznym, lecz także merytorycznym. Musi zachodzić tożsamość zakresowa pomiędzy projektem, który będzie uchwalony w trzecim czytaniu, a tym, który trafił do Sejmu do pierwszego czytania. Wiąże się to oczywiście z zagadnieniem zakresu i głębokości poprawek, w tym zgłoszonych w drugim czytaniu. Trzeba wskazać, że musi być łączność treściowa pomiędzy poprawkami zgłoszonymi w drugim czytaniu a treścią projektu. My takiej łączności treściowej pomiędzy zgłoszonymi poprawkami a treścią projektu nie znajdujemy.

W konsekwencji przyjęcie tych poprawek do projektu nowelizacji i uchwalenie projektu z tymi poprawkami może narazić całą nowelizację na zarzut niezgodności z konstytucją, z art. 119 ust. 1 i naruszeniem trybu ustawodawczego. W naszej ocenie nie ma znaczenia, czy poprawki mają charakter techniczny, organizacyjny, merytoryczny czy jakikolwiek inny, jeśli są zgłoszone na późniejszym etapie niż pierwsze czytanie i nie ma związku treściowego z projektem, wtedy narażają się na ten zarzut. To pierwsza uwaga, ale mamy ich trochę więcej do tych wszystkich poprawek.

Chcielibyśmy wskazać, że generalnie poprawki nie są kompletne. Brakuje poprawki do tytułu projektu ustawy. Tytuł projektu ustawy w sprawozdaniu Komisji dotyczy tylko ustawy – Kodeks cywilny i ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Dodawanych jest 5 nowelizacji, co wiązałoby się ze zmianą tytułu projektu ustawy. Takiej poprawki nie ma.

Ponadto chcielibyśmy wskazać, że w zakresie poprawki nr 6 i nr 8 dochodzi do nowelizacji przepisów, które jeszcze nie są ogłoszone i nie są w systemie prawnym. Ustawa z dnia 17 listopada 2021 roku o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw jest w tej chwili na etapie podpisu u pana prezydenta. Nie jest to ustawa ogłoszona. W zakresie poprawki nr 6, zmiany trzeciej, art. 14b to przepis, który jest dodawany w ramach ustawy z 17 listopada 2021 roku.

Kolejna wada tych poprawek, na którą chcielibyśmy zwrócić uwagę, dotyczy poprawki nr 6 tej zmiany trzeciej, a konkretnie art. 14b. Nowelizacja dokonywana jest wprost w ustawie matce, czyli ustawie z 16 lipca 2020 roku o zmianie ustawy o zawodzie lekarza i lekarza dentystry. Z uwagi na to, że ten przepis jest dodawany nowelizacją z 17 listopada 2021 roku, w naszej ocenie to właśnie tam powinna być dokonana nowelizacja art. 14b, a nie w ustawie matce.

Co więcej, trzeba zwrócić uwagę na jeszcze jeden fakt. Art. 14b dodawany do ustawy z 16 lipca 2020 roku zgodnie z ustawą z 17 listopada 2021 roku ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jak powiedziałem, to ustawa, która jest na etapie podpisu u pana prezydenta. Jeśli pan prezydent wykorzysta pełny czas na podpisanie ustawy do 9 grudnia, następnie nastąpi ogłoszenie i upłynie 14 dni, a w poprawce nr 6 zapropo-

nowana jest nowelizacja art. 14b, a data wejścia w życie jest ustalona na 1 stycznia 2022 roku. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć przyszłości, ale może się okazać tak, że nowelizacja tego przepisu może być szybsza, niż wprowadzenie przepisu do systemu. Tę okoliczność trzeba wziąć pod uwagę.

Jeśli chodzi o poprawkę nr 7, mamy pewną wątpliwość. Jest tam dokonywana zmiana ustawy z dnia 27 listopada 2020 roku. Wnioskodawcy zaproponowali tam zmianę przepisu przejściowego poprzez zmianę terminu, który jest wskazany w przepisie. Do tej pory był to 31 grudnia 2021 roku, a ma być 31 grudnia 2022 roku. Problem, który widzimy polega na tym, że wejście w życie tego przepisu jest ustalone na 1 stycznia 2022 roku, czyli dzień po tym, jak przepis de facto wyekspiruje. Ostatnim dniem stosowania tego przepisu jest 31 grudnia 2021 roku. W naszej ocenie z tym dniem powinna być wprowadzona nowelizacja tego art. 23, który jest ujęty w art. 2b w nowelizacji.

Ostatnia kwestia, na którą chcielibyśmy zwrócić uwagę, to poprawka nr 9. Wnioskodawcy proponują tam dodanie do naszej nowelizacji Kodeksu cywilnego i k.p.c. dodanie kolejnego przepisu przejściowego, który jest związany z ustawą covidową, która jest wprowadzana w art. 2b poprawką nr 5. Ta ustawa covidowa ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Przepis przejściowy mówi o tym, że wniosek świadczeniodawca składa do Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie ustawy. Pragniemy przypomnieć, że wejście w życie ustawy to 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Wydaje się, że brzmienie powinno być: „w terminie 14 dni od dnia wejścia w życie art. 2b”. Mamy zróżnicowany termin wejścia w życie. Jeśli napiszemy „od dnia wejścia w życie ustawy”, to będzie to rozumiane jako 14 dni od upływu 6 miesięcy.

Panie przewodniczący, przepraszam, że tak długo zabieram głos, ale wydaje się, że Komisja powinna głębszej refleksji poddać wprowadzenie tych poprawek do ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję. Jest taka potrzeba i konieczność, więc słuchamy. Dziękuję serdecznie za przedstawienie stanowiska.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać udział w dyskusji na tym etapie? Nie słyszę. Dziękuję. Przechodzimy do rozpoznania poprawki nr 1 zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Koalicji Obywatelskiej. Kto jest za poprawką... Oczywiście głosujemy w sposób elektroniczny. Przepraszam, pani poseł chciała jeszcze zabrać udział w dyskusji odnośnie do poprawki nr 1. Była informacja ze strony służb komisyjnych, aby mieli państwo ze sobą karty do głosowania elektronicznego. Wydaje się, że jest to jasne. Proszę bardzo, pani przewodnicząca ma głos.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

W związku z tym, że nie wszyscy byli wczoraj obecni na posiedzeniu plenarnym, gdzie te poprawki zgłaszałam i omawiałam, krótko je przedstawię. W poprawce nr 1, która dotyczy art. 388 § 1, chodzi o wykreślenie z propozycji „lub brak dostatecznego rozeznania”. Pomijam już kwestię, że słowo „niedoświadczenie” ma bardzo szeroką pojemność. Według słownika jest to osoba nieobeznana, łatwowierna, niewprawiona, nieporadna, niezorientowana czy też nieznająca się. To bardzo pojemne określenie, w którym mieści się brak dostatecznego rozeznania. Kim, jak nie osobą nieobeznaną, łatwowierną, niewprawioną, niezorientowaną czy nieznającą się jest osoba, którą określamy jako „niedoświadczona”. Brak dostatecznego rozeznania oznacza, że ktoś po prostu jest niedoświadczony, ale pojemność tego słowa jest bardzo duża. Również orzecznictwo w tym zakresie nie ma wątpliwości, jeśli chodzi o rozumienie tego określenia. Przesłanka niedoświadczania jest odczytywana w kontekście określonego rodzaju stosunków prawnych jako brak doświadczenia w określonym rodzaju przedsięwzięciach. Interpretowana w ten sposób występująca w treści tego przepisu przesłanka niedoświadczania spełnia funkcję, którą wedle uzasadnienia ma spełniać dodatkowa przesłanka braku dostatecznego rozeznania.

W związku z tym mnożenie tych określeń w przepisie i rozbudowywanie go jest bezprzedmiotowe. Sądy nie mają problemów z orzekaniem, że ktoś jest niedoświadczony, bo nie ma dostatecznego rozeznania. To oznacza, że ktoś jest niedoświadczony, bo nie ma rozeznania, jest nieporadny, niezorientowany, panie przewodniczący. To nie spowo-

duże pominięcia w tej grupie, do której ten przepis można zastosować w konkretnej sytuacji osób, które państwo wskazują, jako podatne na takie nakłanianie, w związku z tym, że są nieporadne, niewprawione czy nieobeznane. Można to pominąć. Myślę, że nie ma orzecznictwa, a jeśli są, to stanowią wyjątek, sytuacji w których sąd nie uznałby, że osoba, która ma brak dostatecznego rozeznania to osoba niedoświadczona. Dziękuję bardzo. Wnioskuje o poparcie tej poprawki.

W pozostałej części ten przepis, który państwo zmieniają i dają możliwość wyboru zainteresowanemu, również wprowadzamy. Ta końcówka jest taka sama przy zmianie, jaką państwo proponują w projekcie i druga strona może według swego wyboru żądać zmniejszenia lub zwiększenia należnego jej świadczenia albo unieważnienia umowy. Ta część również istnieje w naszej propozycji, zgodnie z tym, co państwo proponują w projekcie. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej za rozbudowaną wypowiedź i przedstawienie wielu argumentów za poprawką.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za poprawką zgłoszoną przez Klub Parlamentarny KO? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 12 posłów: 4 było za, przeciw było 8, nikt się nie wstrzymał. Poprawka została negatywnie zaopiniowana przez Komisję.

Przechodzimy do poprawki nr 2 zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Koalicji Obywatelskiej. Czy pani przewodnicząca ewentualnie chciałaby zabrać głos? Proszę bardzo.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Jeśli pan przewodniczący pozwolili, wypowiem się króciutko. Proszę państwa, orzekanie w sądzie powinno opierać się na swobodzie sędziowskiej. Nie ma dowolności orzekania, ale swoboda polega na tym, że sędzia rozpoznający sprawę ocenia ją na podstawie konkretnego stanu faktycznego, okoliczności go budujących i obowiązujących, odpowiadających stanowi faktycznemu przepisów prawa. To rozwiązanie niestety w dużym stopniu ograniczy swobodę sędziowską. Podobne stanowisko w tym zakresie, jak i do poprzedniej poprawki prezentował Sąd Najwyższy w trakcie konsultacji dotyczących tego projektu ustawy. Wskazywał na to, że takie rozwiązanie może doprowadzić do ograniczenia w sposób istotny swobody sędziowskiej. Trzeba również zauważyć, że w razie wprowadzenia domniemania, że rażąca jest co najmniej dwukrotna dysproporcja świadczeń, w praktyce może ukształtować stanowisko, że nie są spełnione przesłanki wyzysku, jeżeli wartość świadczenia wyzyskanego przewyższa wartość nie dwukrotnie, ale np. o 99% lub mniej. Ponadto w gospodarce rynkowej różnica w cenie niektórych produktów nie jest niczym nadzwyczajnym. Ta różnica może wynikać z różnego rodzaju ofert specjalnych, wyprzedaży i tym podobnych zachowań. Wprowadzanie sztywnego rozwiązania spowoduje, że będziemy mieli do czynienia z dwukrotnością, gdy stan faktyczny nie do końca uzasadnia jej stosowanie. Nie będzie tego obligu w sytuacji, gdy taka różnica nie wystąpi. Nie wolno odbierać możliwości oceny w każdej konkretnej sytuacji. Stan faktyczny, mimo iż może dotyczyć tych samych przepisów, potrafi się znacząco różnić. Jeśli sąd rozpoznając sprawę, uzna, że mamy do czynienia z rażąco dysproporcją, to będzie jedna z przesłanek do uwzględnienia roszczenia strony i np. żądania w postaci unieważnienia umowy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za poprawką nr 2 zgłoszoną przez Klub Parlamentarny Koalicji Obywatelskiej? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Widzę, że pan poseł Budka się pojawił. Nie wiem, czy będzie głosował.

Poseł Borys Budka (KO):

Już zagłosowałem.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Już się udało? To super.

Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o wyświetlenie wyników. 5 posłów głosowało za, 8 było przeciwnych, nikt się nie wstrzymał. Poprawka uzyskała negatywną opinię Komisji.

Przechodzimy do poprawki nr 3 zgłoszonej również przez Koalicję Obywatelską. Czy pani poseł chciałaby ją ewentualnie przedstawić?

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Jeśli można, również przedstawię krótkie uzasadnienie dla zgłoszenia tej poprawki. Zwiększają państwo w przypadku spraw, które będą dotyczyły konsumenta, termin zawity aż do 6 lat, liczonych od momentu zawarcia umowy. To aż o 4 lata. W uzasadnieniu nie przytaczają państwo żadnych argumentów, które byłyby efektem analizy, dlaczego tak znacząco zmieniają państwo ten termin. Konsument w obowiązujących przepisach rzeczywiście ma szeroką gamę podstaw prawnych do skorzystania z ochrony. Jest art. 358 Kodeksu cywilnego dotyczący klauzul abuzywnych – jeśli zostanie to w toku postępowania potwierdzone, to przecież albo poszczególne postanowienia, albo cała umowa jest nieważna. Jest prawo konsumenckie, które przewiduje szereg elementów ochronnych dla konsumenta. W ostateczności jest art. 58 Kodeksu cywilnego. Gama instrumentów ochronnych dla konsumenta jest bardzo szeroka. Wprowadzenie takiego długiego terminu wprowadza pewną niepewność w sytuacji zawartych umów. Pamiętać trzeba również o tym, że wprowadzanie takich długich terminów niesie za sobą ryzyko zmiany wartości świadczenia, niestety również na niekorzyść wyzyskiwanego.

Na zakończenie powiem, wprawdzie w poprzedniej kadencji nie byłam członkiem Komisji Nadzwyczajnej do spraw kodyfikacji, ale uczestniczyłam w jej posiedzeniach i pamiętam, gdy państwo skracali terminy przedawnienia i to w sposób dosyć istotny, mimo iż dotyczyły także konsumentów, uzasadniając, że taka jest tendencja w skracaniu tych terminów. Dziś wydłużacie go w sposób znaczący. Tak jak powiedziałam, nie przedstawili państwo żadnej analizy, która potwierdzałaby, że nie wystarczy przedłużenie do 3 lat – jak proponujemy – czyli aż o 365 dni. W dzisiejszej rzeczywistości szybkiego przepływu informacji należy uznać to za wystarczające. Przedłużają państwo termin do 6 lat. Gdybyście choć przedstawili analizę, moglibyśmy podyskutować, ale po prostu jej nie ma. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję pani przewodniczącej. Rzeczywiście, zapoznawałem się z historycznymi stenogramami i potwierdzam pani aktywność. Cieszę się, że teraz jako pełnoprawny członek Komisji może pani z nami aktywnie współpracować i uszlachetniać prawo.

Przechodzimy do rozpatrzenia poprawki nr 3. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 13 posłów: za było 4, przeciw było 8, 1 osoba się wstrzymała. Stwierdzam, że poprawka została negatywnie zaopiniowana przez Komisję.

Przechodzimy do kolejnych poprawek. Biuro Legislacyjne sygnalizowało, aby je skomasować i przegłosować łącznie. Będziemy rozpoznawali poprawki od nr 4 do 10 łącznie. Przechodzimy do głosowania. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem tychże poprawek? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję. Zamykam głosowanie.

Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 13 posłów: za było 8, przeciw było 5, nikt się nie wstrzymał. Stwierdzam, że poprawki uzyskały pozytywną opinię Komisji.

Na tym wyczerpaliśmy poprawki. Pozostał wybór posła sprawozdawcy. Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Barbara Dolniak (KO):

Tak jak powiedziano wczoraj na posiedzeniu plenarnym Sejmu, także przez przedstawiciela...

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Pani poseł, bardzo słabo panią słyhać, proszę zbliżyć się do mikrofonu.

Poseł Barbara Bartuś (PiS):

Czy to jest w sprawie wyboru sprawozdawcy?

Posel Barbara Dolniak (KO):

Nie.

Posel Barbara Bartuś (PiS):

To skończmy może procedowanie...

Posel Barbara Dolniak (KO):

Momencik, pani przewodnicząca. To jest istotne w innym aspekcie, o którym chciałam powiedzieć, zanim pojawi się poseł sprawozdawca. Wczoraj na posiedzeniu plenarnym zarówno pan sprawozdawca, czyli pan poseł Lorek, będący przewodniczącym podkomisji prawa cywilnego, jak i pani minister, mówili o tym, że ta dyskusja była merytoryczna i że skupialiśmy się nie na polityce, ale na prawie w dosłownym tego słowa znaczeniu. Wiele osób podejmowało decyzje co do głosowania nad całością projektu, mając na względzie treść zmian w Kodeksie cywilnym i Kodeksie postępowania cywilnego. Teraz, dokładając przepisy, które z Kodeksem cywilnym i Kodeksem postępowania cywilnego nie mają nic wspólnego, powodują państwo, że te wystąpienia już nie mają swojej wartości. Powodujecie sytuację, że nawet jeśli ktoś chciałby poprzeć ten projekt, przy dołożeniu tych przepisów nie ma takiej możliwości. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję za ten manifest, pani przewodnicząca.

Posel Barbara Dolniak (KO):

Panie przewodniczący, bardzo prosimy, aby pan tak nie mówił. Ten dodatkowy komentarz niczemu nie służy. To Komisja Nadzwyczajna kodyfikacyjna i proszę sobie darować te komentarze.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Pani przewodnicząca, zawsze może pani wyartykułować swoje zdanie przy głosowaniu, przedstawić je. Akcentowanie tego przy wyborze posła sprawozdawcy, jak słusznie zauważyła pani przewodnicząca Bartuś, jest już poniewczasie.

Wracając do kwestii wyboru sprawozdawcy, czy pan poseł Grzegorz Lorek zachowuje wolę pozostania nim? Dziękuję bardzo za tę gotowość. Poprzez skinienie głowy w sposób dorozumiany uznaję, że jest taka wola. Ten punkt naszego porządku obrad w związku z tym został rozpoznany.

To jeszcze nie koniec. Przechodzimy do kolejnego punktu, czyli do rozpatrzenia uchwały Senatu w sprawie zmiany ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. Czy rząd chciałby przedstawić swoje stanowisko? Głos ma pan dyrektor Andrzej Vertun, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego Ministerstwa Sprawiedliwości Andrzej Vertun:

Dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo...

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Panie dyrektorze, proszę przybliżyć mikrofon, bo bardzo słabo pana słychać.

Zastępca dyrektora departamentu MS Andrzej Vertun:

Czy teraz mnie słychać lepiej?

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Tak.

Zastępca dyrektora departamentu MS Andrzej Vertun:

Ministerstwo Sprawiedliwości wnosi o przyjęcie ustawy w brzmieniu uchwalonym przez Senat, czyli z uwzględnieniem poprawki do przepisu przejściowego.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Dziękuję. Czyli jest akceptacja.

Zastępca dyrektora departamentu MS Andrzej Vertun:

Tak.

Przewodniczący poseł Piotr Sak (PiS):

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w dyskusji? Nie słyszę zgłoszeń.

Przechodzimy do głosowania. Kto jest za pozytywnym zaopiniowaniem poprawki zgłoszonej przez Senat? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie.

Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 11 posłów: za było 10, nikt nie był przeciw, 1 osoba się wstrzymała. Stwierdzam, że poprawka została pozytywnie zaopiniowana przez Komisję.

Pozostał wybór posła sprawozdawcy. Rozumiem, że pan poseł Grzegorz Lorek będzie niezawodnie sprawozdawcą także i w tym obszarze? Tak. Bardzo się cieszę. Dziękuję. Gratuluję wyboru.

Na tym punkcie skończyliśmy dzisiejszy porządek obrad. Bardzo serdecznie dziękuję za udział w dyskusji. Dobrego wieczoru.